

РЕШЕНИЕ

№ 685

гр. София, 13.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 13-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на седемнадесети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Христо Лазаров

Членове: Женя Димитрова
Жана Ив. Маркова

при участието на секретаря Десислава Ик. Давидова
като разгледа докладваното от Жана Ив. Маркова Въззивно търговско дело
№ 20231001000501 по описа за 2023 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК и е образувано по **въззивна жалба вх. № 35610/12.04.2023 г.** на „КУБС“ ООД, ЕИК 175002639, със седалище и адрес на управление гр. София, ЖК „Младост 2“, ул. „Св. Киприан“, № 44 срещу **Решение № 476/10.04.2023 г.**, по т.д. № 1846/2022 г., на СГС, ТО, VI-3 с., **в частта, с която е** определена начална дата на неплатежоспособността на длъжника „МА СТУДИО“ ООД, ЕИК 203161797, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. „Хан Омуртаг“, № 52 – 31.12.2022 г., на осн. чл. 630, ал. 1, т. 1 ТЗ.

Въззивникът твърди, че в атакуваната му част решението е неправилно и необосновано. Счита, че неправилно съдът е определил началната дата на състоянието на неплатежоспособност на длъжника като не е изложил мотиви, които да обосновават този му извод. От своя страна счита, че са налице данни, че състоянието на неплатежоспособност е трайно и необратимо, а не както съдът е приел, че финансовото състояние на длъжника рязко се е влошило едва през 2022 г., спрямо предходните периоди. Сочи, че според заключението на ССЕ длъжника не осъществява търговска дейност и не реализира приходи и разходи за такава още от 2021 г. и е отчитало загуба през този и следващите периоди. Установено било, че към 31.12.2019 г. дружеството не разполагало с ДМА, свързани с упражняването на основната дейност като същевременно към 20.06.2019 г. всички трудови договори са прекратени. Установено било, че коефициентът му на обща ликвидност е под референтната стойност за отрасъла, а към 31.12.2021 г. помощните коефициенти на незабавна и абсолютна ликвидност са много под

препоръчителните стойности. Към този момент влошени са и показателите на автономност, което сочи, че поради липсата на дейност и генериране на загуби, дружеството е станало силно зависимо от основните си кредитори. Излага, че още към 2019 г. длъжникът не е разполагал с налични парични средства и непарични активи, чието осребряване да даде възможност за покриване на задълженията. По същество моли за отмяна на решението в атакуваната му част и постановяване на ново, с което началната дата на неплатежоспособност да бъде определена на 22.08.2018 г.

В границите на срока по чл. 263, ал. 1 ГПК, въззваемият „МА СТУДИО“ ООД, ЕИК 203161797, депозира **отговор вх. № 40642/28.04.2023 г.,** в който счита жалбата за изцяло неоснователна, а решението в атакуваната му част, за правилно и законосъобразно. От своя страна счита, че в периода 2018 – 2021 г. дружеството е било платежоспособно, което се потвърждавало от събраните доказателства и специални знания. През периода 2018 – 2022 г. вземането на въззивника не е съществувало и не е било изискуемо, тъй като не било установено по основание и размер с влязло в сила съдебно решение. Сочи, че с Решение от 23.11.2020 г., на СГС искът за вземането на въззивника е бил отхвърлен като прави извод, че към посочената дата не е налице вземане по търговска сделка. И такова вземане не е съществувало до произнасянето на ВКС с Определение от 27.07.2022 г., след което вземането е било отразено в счетоводството на въззиваемото дружество като задължение за 2022 г. Настоява, че дружеството е престанало да осъществява дейност през 2020 г. изключително поради действията на молителя, който наложил запори върху сметките му още през 2019 г. По същество моли за отхвърляне на въззивната жалба.

В съдебно заседание, въззивникът и въззиваемата страна, чрез процесуални представители, поддържат жалбите и отговора по изложените в тях оплаквания, съображения и доводи.

Съставът на САС по предмета на спора, съобрази следното:

Софийски Градски Съд е сезиран с молба с правно основание чл. 625 и сл. ТЗ, с която „КУБС“ ООД, ЕИК 175002639, твърди да е кредитор по търговска сделка и да е носител на изискуемо вземане от длъжника „МА СТУДИО“ ООД, ЕИК 203161797, установено с влязло в сила Решение № 299/19.05.2021 г., по в.т.д. № 106/2021 г., на САС. Сочи, че ответникът не е в състояние да изпълни паричното си задължение към него и към останалите си кредитори, измежду които и публичен такъв, поради което е в състояние на неплатежоспособност. Сочи, че дружеството е и свръхзадължняло, тъй като не разполага с имущество, което да е достатъчно да покрие задълженията му. За трайния характер на затрудненията сочи, че неизпълнението на задълженията е продължително, а от обявените финансови отчети на дружеството може да се направи извод за тенденция към влошаване на финансовото му състояние. По същество моли за откриване на производство по несъстоятелност на основание неплатежоспособност, евентуално свръхзадължнялост, с начална дата 22.08.2018 г.

Ответникът, „МА СТУДИО“ ООД, ЕИК 203161797, оспорва молбата и твърди, че затрудненията му са временни и разполага с достатъчно имущество, с което да покрие задълженията си. По същество моли за отхвърляне на молбата за откриване на производство по несъстоятелност.

С атакуваното Решение № 476/10.04.2023 г., съдът по

несъстоятелността е обявил неплатежоспособността на „МА СТУДИО“ ООД, и е определил за начална дата на това състояние - 31.12.2022 г., открил е производството по несъстоятелност, наложил е обща възбрана и запор върху имуществото на длъжника и е назначил временен синдик.

Настоящият състав на Софийски Апелативен Съд, като съобрази предметните предели на въззивното производство, очертани в жалбата и отговора, приема за установено от **фактическа и правна страна** следното:

Въпросът за допустимостта на въззивната жалба е разрешен с постановеното Разпореждане № 1465/28.07.2023 г., поради което същата подлежи на разглеждане по същество.

Предметът на въззивна преценка е ограничен до частта от Решението, с която за начална дата на състоянието на неплатежоспособност е определен 31.12.2022 г.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК - въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част. В обхвата на така посочените въззивни предели, съставът на САС съобрази следното: Атакуваното съдебно решение е постановено от надлежен съдебен състав, в границите на предоставената му правораздавателна компетентност и съдържа реквизитите по чл. 236 ГПК, поради което **решението е валидно**. Произнасянето на СГС съответства на заявената за разглеждане молба за откриване на производство по несъстоятелност с правно основание чл. 625 ТЗ, поради което решението в обжалваната му част **е и допустимо**.

С необжалваната част от Решението е съдебно установено, в проведеното производство по чл. 625 и сл. ТЗ, че търговското дружество - длъжник „МА Студио“ ООД, не е в състояние да изпълни изискуеми парични задължения, породени от разваляне на търговска сделка и публичноправни задължения по см. на чл. 608, ал. 1, т. 1, 2 и 3 ТЗ, респ. намира се в състояние на неплатежоспособност, което е трайно и необратимо, и са налице предвидените от закона предпоставките за откриване на производство по несъстоятелност.

По въпроса, повдигнат през настоящата инстанция с въззивната жалба съставът на САС намира следното:

Началната дата на неплатежоспособност следва да се определи според най - ранния падеж на изискуемо непогасено задължение с характеристиките по чл. 608, ал. 1 ТЗ, ако към сочената дата са налице кумулативно всички признаци, които характеризират неплатежоспособността по смисъла на чл. 608 ТЗ. Посоченият негативен фактически състав, в своята съвкупност следва да е изразен като трайно, обективно и необратимо състояние на търговеца.

Произнасяйки се по жалба на въззивник относно определената първоначална дата на неплатежоспособност, въззивният съд не е обвързан само от посочената от въззивника дата или период за начална дата на неплатежоспособност, без значение дали определянето на нова дата влошава или не влошава положението на жалбоподателя с оглед правилата на чл. 271, ал. 1, изр. 2 ГПК (така О № 627/28.09.2012 г., т. д. № 444/2012 г., ВКС, I ТО.

Към началната дата на неплатежоспособността на длъжника, определена от съда, трябва да са налице общите материалноправни предпоставки като не е

достатъчно длъжникът да не плаща свое изискуемо парично задължение, а да не е в състояние да го изпълни, т.е. трябва да се определи началната дата на невъзможността за погасяване на вземането. Не е необходимо датата да се покрива непременно с датата на извършеното последно плащане (така Р № 262/15.04.2008 г., т.д. № 780/2007 г., ВКС, I TO). Началната дата на неплатежоспособността следва да се определи с оглед цялостното икономическото и финансово състояние на длъжника като бъдат преценени коефициентите за ликвидност, дали са под единица и какво е съотношението им, и момента на спиране на плащанията, но не само с оглед на последното извършено плащане към конкретно определен кредитор. (така Р № 428/07.06.2004 г., гр.д. № 2053/2003 г., ВКС, I TO; Р № 275/13.04.2006 г., т.д. № 26/2006 г., ВКС, I TO; Р № 64/23.03.2010 г., т.д. № 959/2009 г., ВКС, II TO; Р № 90/20.07.2012 г., т.д. № 1152/2011 г., ВКС, I TO и др.).

При съобразяване на цитираната практика на ВКС, настоящият състав на съда не споделя мотивите на първоинстанционния съд за определяне на начална дата на неплатежоспособността, по следните съображения:

За установяване на предпоставките за откриване на производство по несъстоятелност и определяне на началната му дата пред първоинстанционния съд са събрани специални знания, посредством заключение на ССЕ, което неоспорено от страните е кредитирано от СГС. Заключение като обективно и компетентно дадено, се цени и от въззивния съд. Експертът е установил, че през 2022 г. дружеството не е осъществявало търговска дейност, т.е. няма приходи и разходи от дейността. Текущите задължения към датата на проверката възлизат на 458520.94 лв. и са формирани, както следва: - 378820.22 лв. – задължение към молителя – „Кубс“ ООД; - 1152.00 лв., задължение към „К Кънстракшън“ ЕООД от 2018 г.; - 1173.50 лв. – задължения към подотчетни лица; - 31413.03 лв., разчети с по изп.д. № 507/2021 г. и – 45962.19 лв., задължения към НАП.

При анализ на показателите за ликвидност експертът е установил, че за периода 2018 г. – 2021 г. коефициента за обща ликвидност е с високи стойности, което се дължи на материалните запаси, вземанията, вкл. Вземания от подотчетни лица и налични парични средства, към 30.09.2022 г. коефициентът за обща ликвидност е 0.2729, т.е. дружеството не е ликвидно. Краткосрочните активи не са достатъчни за покриване на краткосрочните задължения. По отношение показателите за незабавна и абсолютна ликвидност сочи, че те са в границите на препоръчителните стойности през периода 2018 г. до 31.12.2020 г. През следващия период 2021 г. – 30.09.2022 г. стойностите са много под препоръчителните норми, което се дължало на липсата на инвестиции и парични средства в брой и по сметки.

При анализ на показателите за финансова автономност и задлъжнялост от заключението се установява, че дружеството е било платежоспособно през периода 2018 – 2021 г. Собственият капитал е положителна величина и активите са били достатъчни за погасяване на задълженията. Експертът сочи, че следва да се отчете, че за периода 2020 – 2021 г. в актива на дружеството има материални запаси в размер на 125 хил.лв., които може и да не са бързо ликвидни. През 2020 и 2021 г. дружеството не осъществява дейност и отчита само загуби като към 30.09.2022 г. собственият капитал на дружеството е отрицателна величина. Соци, че коефициентът на задлъжнялост показва зависимост на дружеството от основните си кредитори, които са молителя и НАП. През целия период дружеството не е притежавало недвижими имоти, а

притежава само материални запаси с балансова стойност 124934.85 лв.

Експертът сочи, че финансовият резултат на дружеството е положителен за периода 2018 – 2020 г. През 2021 г. дружеството не е извършвало дейност, по оборотна ведомост приходите са 0.00 лв. и е отчетена загуба в размер на 16 хил. лв. През финансовата 2022 г. дружеството не е извършвало дейност, отчетени са разходи по изпълнителни листи и НАП в размер на 415 хил. лв. – загуба.

По отношение задълженията към отделните кредитори експертът сочи, че непогасените задължения към НАП са формирани през периода 01.01.2018 г. – 31.12.2021 г. и са със срок за доброволно плащане 27.12.2018 г. – 31.01.2022 г. Видно от заключението е, че последното плащане към кредитора НАП е на 17.05.2019 г., в размер на 5.55 лв. като със сумата е погасено част от задължението по ГДД за 2018 г.

По отношение на търговските и други задължения от извършената проверка от експерта се установява, че най-старото непогасено задължение е към „К Кънстракшън“ ЕООД, изискуемо към 31.12.2018 г.

Експертът е установил, че за периода 31.12.2020 г. – 31.12.2022 г. ответникът не разполага с вземания.

След справка в НАП експертът е установил, че дружеството е било страна по 11 бр. трудови договори, първият от които прекратен на 08.03.2019 г., всички останали прекратени на 20.06.2019 г. като към датата на експертизата няма действащи трудови договори.

По отношение спиране на плащанията, експертът сочи, че към 01.01.2022 г. дружеството е имало налични парични средства по разплащателни сметки в размер на 2184.59 лв. като със сумата са покрити задължения в размер на 6 лв. банкови такси и 2178.59 лв. към ЧСИ. Последното плащане в брой е на 17.09.2021 г., а последното плащане от разплащателната сметка преди 23.09.2022 г. е на 30.06.2019 г.

В хода на първоинстанционното производство е изслушана и допълнителна ССЕ, с предмет пазарна стойност наличните активи на длъжника. Заключението като обективно е безпристрастно се кредитира и от въззивния съд. От него се установява, че материалните запаси с балансова стойност 124934.85 лв. имат пазарна стойност към датата на заключението възлизаща на сумата 212935.38 лв.

В конкретния случай, за да определи началната дата на неплатежоспособността, след като е обсъдил събраните по делото доказателства, първоинстанционния съд е приел, че първия момент, когато се констатира наличие на значителни по размер изискуеми задължения на длъжника е в края на отчетния период 2019 г., когато се установява изискуемостта, както на дължимите на ищеца вземания, така и наличието на непогасени публични задължения, възникнали и изискуеми през 2018 и 2019 г., към този момент са били налице и изискуеми от 2018 и 2019 г. задължения към други доставчици. Същевременно е прието в атакуваната част от решението, че трайното влошаване на икономическото състояние на дружеството е настъпило в неустановен момент през 2022 г., когато влошаването на коефициентите за ликвидност е необратимо.

Настоящият въззивен състав, при анализ на релевантните факти достигна до следните изводи:

Безспорно се установява от събраните доказателства, че непогасени задължения на ответника са налице още в края на 2018 г. и в края на 2019 г. към кредиторите НАП, „К Кънстракшън“ ЕООД и въззивника. За да направи този извод по отношение вземането на въззивника, съдът съобрази, че в мотивите на постановеното между настоящите страни Решение № 299/19.05.2021 г., по възз.т.д. № 106/2021 г. на САС, ТО, е посочено, че правото на разваляне на сключеният между страните договор е упражнено от страна на въззивника с нотариална покана от 22.08.2018 г., която е била получена от ответника, който ѝ е отговорил с друга такава от 31.08.2018 г. Следователно вземането на въззивника за връщане на даденото по разваления договор между страните и възникнало и е било изискуемо към края на 2018 г. Този факт не може да бъде променен от обстоятелството, че съществуването на вземането е било оспорвано от ответника. Въпреки това вземането на въззивника е следвало да намери отражение в счетоводството му като бъде призната провизия или бъде оповестено като условно (така МСС 37), което очевидно не е било сторено. Видно от заключението на ССЕ, задължението към ответника е осчетоводено едва през 2022 г. като задължение към доставчици, въпреки че за него, на 09.06.2021 г. е издаден изпълнителен лист и за събирането му е образувано изп.д. № 507/2021 г. на ЧСИ рег. № ***, което обстоятелство също не е намерило отражение в счетоводството. Посочените обстоятелства водят до извод, че счетоводството на ответника не е било водено редовно.

От доказателствата се установява още и, че предприятието на въззиваемото дружество не осъществява търговска дейност към края на 2019 г. За да направи този извод съдът съобрази, че към края на отчетната 2019 г. всички трудови правоотношения с работници и служители са били прекратени.

Към тези факти следва да бъде насложено и обстоятелството, че макар в края на 2020 г. дружеството е отчетло положителен финансов резултат (видно от заключението на ССЕ), приходите са формирани не от такива от дейността, а единствено от стойността на материалните запаси с балансова стойност 124934.85 лв.

В края на 2020 г. дружеството не разполага и с вземания, видно от ССЕ.

Единствената установена банкова сметка на дружеството е предмет на заповест от 18.06.2021 г. С Постановление от 24.09.2019 г. са наложени обезпечителни мерки по реда на чл. 200 ДОПК за изискуеми публични вземания по изп.д. № 190738340/2019 г.

По отношение спиране на плащаният експертът е посочил, че последното плащане в брой е на 17.09.2021 г., а последното плащане от разплащателната сметка на дружеството е на 30.06.2019 г.

Налага се извода, че за периода 2018 – до средата на 2021 г. финансовото състояние на дружеството постепенно се е влошавало като с издаването на изпълнителен лист на 09.06.2021 г. и образуването на изпълнително дело за събиране на вземането на въззивника, състоянието на неплатежоспособност на длъжника е станало трайно и необратимо.

В резултат на изложеното съставът на въззивния съд приема, че за начална дата на състоянието на неплатежоспособност следва да бъде определена датата 30.06.2021 г. Към посочената дата са били налице изискуеми и необслужвани от ответника задължения в голям размер,

длъжникът няма персонал, не упражнява търговска дейност, няма приходи от дейността, не разполага с вземания към трети лица. Към посочената дата длъжникът разполага единствено с материални запаси, които дори и по пазарната им стойност, определена от заключението на допълнителната ССЕ, са недостатъчни да покрият задълженията на дружеството.

Този извод не може да бъде разколебан и от посоченото в заключението на ССЕ, че по счетоводни данни коефициентът на обща ликвидност на дружеството рязко се е влошил през 2022 г. Посочено очевидно е в резултат на осчетоводяването на задължението към въззивника едва през 2022 г. Както е видно от заключението останалите показатели са под препоръчителните стойности още през 2021 г.

Поради противоречивите правни изводи на двете съдебни инстанции по предмета на въззивното производство първоинстанционното решение следва да се отмени в обжалваната част, като се постанови друго, с което да бъде определена датата 30.06.2021 г. за начална дата на неплатежоспособността на въззиваемото дружество „МА Студио“ ООД.

Мотивиран от изложеното, съставът на Софийски Апелативен Съд,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 476/10.04.2023 г., по т.д. № 1846/2022 г., на СГС, ТО, VI-3 с., в частта, с която е определена начална дата на неплатежоспособността на длъжника „МА СТУДИО“ ООД, ЕИК 203161797 – 31.12.2022 г. И ВМЕСТО НЕГО ПОСТАНОВЯВА:

ОПРЕДЕЛЯ, на основание чл. 630, ал. 1, т. 1 ТЗ, датата 30.06.2021 г. за начална дата на неплатежоспособността на длъжника „МА СТУДИО“ ООД, ЕИК 203161797, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. „Хан Омуртаг“, № 52.

В останалата част решението на СГС не е обжалвано и е влязло в сила.

Решението подлежи на вписване в ТР при АВ, на осн. чл. 624 ТЗ и в книгата по чл. 634в, ал. 1 ТЗ, на СГС.

Преписи от решението да се изпратят на Агенцията по вписванията и СГС.

Да се изпрати препис от решението на страните, на основание чл. 7, ал. 2 ГПК, вр. с чл. 621 ТЗ.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния касационен съд, в 7 - дневен срок от вписването му в ТР при АВ, при условията на чл. 280 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____

